

EL MÀXIM, ÉS A DIR, LA NORMALITAT

L'espanyolisme lingüístic —tot i que per a l'espanyolisme el tema de la llengua sempre és troncal i, per tant, dir *espanyolisme lingüístic* té alguna cosa de redundant— presenta en general dues actituds, aparentment disperses, però, en última instància, complementàries, en relació amb la llengua catalana.

D'una banda, hi ha l'actitud de l'espanyolisme més radical i reaccionari, que fins i tot pot arribar a negar al català la condició de llengua —“¡es un dialecto pueblerino!”—, que diu sense embuts que el català ha d'estar sempre i en tot supeditat al castellà i que, si pogués, aplicaria la política lingüística que va aplicar la dictadura de Franco: prohibició pública i folklorització íntima. (Sempre que es parla de la política lingüística del règim franquista, del seu supremacisme castellanista i la seva anticatalanitat etnocida, convé recordar que, en termes lingüístics, el franquisme no va ser una anomalia dins el curs de l'espanyolitat ni tampoc una aberració puntual en la història d'Espanya, sinó que va ser un destil·lat químicament pur, sanguinari i totalitari però coherent amb el passat, de la identitat castellanoespanyola.)

De l'altra banda, hi ha una segona actitud també generalitzada, en aquest cas sobretot entre les files de l'espanyolisme més o menys d'esquerres, més o menys autoproclamat federalista. Aquesta segona actitud es concreta en un argumentari que té la seva base en la negació de l'existència de cap tipus de conflicte lingüístic en els territoris de parla catalana. Sincers o hipòcrites, ingenus o cíncics, els que te-

nen aquesta actitud dediquen uns esforços colossals a explicar, sempre de manera tramposa i sovint insuportablement cursi, que tant a Catalunya com a la resta dels Països Catalans hi ha un bilingüisme natural, beneficiós i civilitzat, i que no més els sectaris d'un bàndol i l'altre —els “nacionalistes” d'un bàndol i l'altre, diuen ells, que van de cosmopolites per la vida— s'entesten a dir que hi ha conflicte perquè els interessa atiar-lo.

Últimament, i davant la revifalla de la preocupació per la salut del català de bona part del sobiranisme —una revifalla que encara fa més demencial i incomprendible el fet d'haver arraconat la qüestió de la llengua durant el procés independentista—, aquests espanyolistes federalistes han ampliat el seu argumentari amb un nou punt. Ara, cada vegada que senten lamentacions perquè el català està en perill, diuen que això són exageracions i falsedats, fins i tot que això és un invent de l'extrema dreta catalana. La temptació és replicar a aquest argument amb ponderació i amb dades, intentant fer veure que sí, que el català està en retrocés, i que perilla, i que són molts els sociolingüistes que ho afirmen, i que se l'ha de salvar. Però aquesta temptació és un error. L'única resposta possible davant de qui nega que el català està en perill és dir que els catalanoparlants no volem parlar una llengua supervivent, sinó una llengua plena i normal, hegemònica al país —als països— d'on és pròpia. I que negar-nos aquest dret elemental és una variant del supremacisme castellanista de sempre.

PERE ANTONI PONS

@PonsPereAntoni
Filòleg, escriptor
i periodista

L'única resposta possible davant de qui nega que el català està en perill és dir que no volem parlar una llengua supervivent, sinó plena